

**LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ PROFESINĖS ETIKOS TARYBOS
SPRENDIMAS NR. 2024/5**

2024-09-13, Vilnius

Lietuvos architektų rūmų (toliau – **Rūmai**) Profesinės etikos taryba (toliau – **PET**) išnagrinėjo pareiškėjos E.B. (toliau – **Pareiškėja**) dėl architektų Ramūno Buitkaus, Linos Šantaraitės ir Pauliaus Armono (toliau – **Atsakovai**) galimų etikos pažeidimų.

Informacija išnagrinėta ir sprendimas priimtas 2024-09-13 vykusio PET posėdžio metu. Nagrinėjant prašymą ir priimant sprendimą dalyvavo PET nariai: Darius Juškevičius (pirmininkas), Dainius Čepurna, Donatas Laucius, Irena Zonytė, Renata Laivytė, Zita Bacevičienė, Tomas Čeburnis. PET sekretoriaus funkcijas posėdyje atlieka Rūmų teisininkas Justas Laurinčiukas. PET posėdyje paaiškinimus žodžiu teikė Pareiškėja, Atsakovas Ramūnas Buitkus, Atsakovė Lina Šantaraitė, suinteresuotas asmuo pagal Atsakovų prašymą UAB „Projektų rengimo centras“ direktorius M. Č. (toliau – **Suinteresuotas asmuo**), Atsakovų atstovė, advokatė D. L.

I. Pareiškėjos rašytinio prašymo esmė

Rūmai ir Rūmų PET gavo prašymą iš Pareiškėjos, kuriuo pastaroji prašė Rūmų PET pagal kompetenciją išnagrinėti, ar Atsakovai nepažeidė 2016-04-22 Europos architektų tarybos generalinės asamblėjos patvirtinto Architektūros paslaugų teikėjų Europos etikos kodekso (toliau – **Etikos kodeksas**) 2 principo „Išsipareigojimai visuomenės labui“ 2.1 ir 2.3 p. taikymo atvejų.

Pareiškėja nurodė, kad buvo paskelbtas „Vaikų reabilitacijos priestato“ rangos konkursas 2022 m. BVPŽ kodas 7000000-8, (rangos darbai 45215100-8). Statytojas: Kauno klinikos, adresu Eivenių g. 2, Kaune. Projektuotojas yra UAB „Projektų rengimo centras“, kurio direktorius M.Č, PV architektas Ramūnas Buitkus, architektė Lina Šantaraitė ir architektas Paulius Armonas. Pareiškėja PET prašo apsvarstyti architektūros teikėjų UAB „Projektų rengimo centras“ visų įvardintų Atsakovų elgesį.

II. Pareiškėjos paaiškinimų esmė

Pareiškėja nurodė, kad juos nuomone UAB „Projektų rengimo centras“ architektai, Atsakovai turėjo pranešti Pareiškėjai, kad jie vykdo aktualaus priestato projektavimo rangos darbus prie Pareiškėjos anksčiau suprojektuoto pastato. Pareiškėja patikslino apie aplinkybes, jog yra projektuotas ir statomas priestatas sužinojo, kai ją informavo Kauno klinikų tam tikri darbuotojai, tačiau ne iš Atsakovų, nors jos manymu tai turėjo būti jų pareiga informuoti Pareiškėją. Pareiškėja įvertinusi statybų eigą ir pamačiusi pasirinktus priestato sprendinius nutarė kreiptis į PET dėl Atsakovų veiksmų. Pareiškėja akcentuoja, jog Atsakovai galėjo ją informuoti apie projektuojamą priestatą, tačiau to neatlikę pažeidė etiką, taip pat Pareiškėjos nuomone Atsakovų parinkti sprendiniai neatitinka estetikos ir profesionalumo kriterijų.

III. Atsakovų rašytinių paaiškinimų esmė

Pirmiausia svarbu akcentuoti, kad susipažinus su Skundu nėra aišku, kokius konkrečiai veiksmus Architektai atliko, kurie galėtų lemti 2.1 ir/ ar 2.3 ar kitų Etikos kodekso punktų pažeidimus, todėl šie rašytiniai paaiškinimai teikiami tik numanant Architektams implikuojamus pažeidimus. Architektų pozicija būtų išsamesnė bei pateikiama detaliau, jei būtų pateikti tikslesni duomenys, kodėl Pareiškėja laiko Architektus pažeidusiais Etikos kodekso reikalavimus. Norime akcentuoti, kad pripažinusi Etikos kodekso pažeidimą, PET kartu su sprendimu LAR pirmininkui teikia išvadą dėl Etikos kodeksą pažeidusio LAR nario kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymo, panaikinimo ar įspėjimo jam (jai) skyrimo (PET veiklos nuostatų 51 p.). Potencialiai neigiamos PET komisijos išvados galėtų turėti didelės neigiamos įtakos Architektų profesinei veiklai, todėl tikslus veiksmų, kuriais galėtų būti padaryti Etikos kodekso pažeidimai, įvardinimas prieš posėdį bei galimybė pasiruošti bei detaliai pasisakyti dėl tokių implikuojamų pažeidimų yra būtinas. Šioje studijoje, kaip minėta, Architektai tik numano, kodėl Pareiškėjai galėjo susidaryti įspūdis dėl Etikos kodekso nuostatų pažeidimo.

Architektų nuomone ir vertinimu, nebuvo atlikti jokie veiksmai, kuriais Architektai galėtų parodyti nepagarbą visuomenės aplinkai ar vertybių sistemai.

Skunde minima „Vaikų ligoninė“ yra Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų (toliau – Kauno klinikos arba Statytojas) statinių komplekso infekcinių ligų klinikos pastatas (28032) (dabartinis vaikų ligų skyrius; unik. nr. 1993-9010-1032; žym. kadastro plane 6d4b). *Pastatas statytas 1937 – 1939 metais* architekto U. Kasano ir kitų. Nuo 1964 metų vykdomos pastato rekonstrukcijos, po kurių vietoj infekcinių ligų skyriaus įkurta vaikų ligoninė ir prie abiejų sparnų pristatomi priestatai. XX a. aštuntame dešimtmetyje rytinis sparnas pratęsiamas į šiaurę. Prie šio priestato toliau šiaurės kryptimi pagal 2009 metų projektą (PV arch. E. Balaišienė) pristatomas 3 aukštų priestatas su senuoju korpusu sujungtas vieno aukšto stikline galerija taip suformuojant uždara kiemelį. Kartu su šiuo raštu teikiame pastatų schemą bei nuotraukas.

UAB „Projektų rengimo centras“ dalyvavo viešajame pirkime „Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų Vaikų ligų klinikos pastato rekonstravimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugas“. Viešajame pirkime E. Balaišienės firma nedalyvavo, mums nėra žinoma, kad Pareiškėja asmeniškai ar savo įmonės vardu būtų teikusi pastabas / komentarus dėl planuojamo projekto, jo užduoties ar kt. Laimėjęs viešąjį pirkimą UAB „Projektų rengimo centras“ su Kauno klinikomis 2020-02-24 sudarė Lietuvos sveikatos mokslų ligoninės Kauno klinikų Vaikų ligų klinikos pastato rekonstravimo projektavimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugos pirkimo sutartį Nr. SUT-20-04982, pagal kurią įsipareigojo parengti pastato (priestato), skirto sutrikusios raidos ir funkciją praradusių vaikų gydymui ir reabilitacijai (toliau – Vaikų reabilitacijos priestatas) bei vaikų intensyvios terapijos skyriaus priestato projektus. Pastebėtina, kad sutartis jos šalims nuo jos sudarymo įgijo įstatymo galią (CK 6.189 str.), kurią visa apimtimi UAB „Projektų rengimo centras“ privalėjo įgyvendinti pagal Užsakovo suformuotą užduotį bei lūkesčius.

Sutarties priede „Techninė specifikacija“ buvo tiksliai nurodyta Vaikų reabilitacijos priestato užstatymo vieta ir konfigūracija bei detali projektavimo programos apimtis – priestatas keturių

aukštų su rūsiu. Svarbu pažymėtina, kad viešojo pirkimo sutartys pagal savo pobūdį nėra keičiamos sutartys ir, siekdamas užtikrinti viešojo pirkimo dalyvių lygiateisiškumą ir nediskriminavimą, Užsakovas negalėjo leisti daug ar esminių užduoties pakeitimų, projektuotojai privalėjo visa apimtimi įgyvendinti Sutarties priedo „Techninė specifikacija“ reikalavimus (Viešųjų pirkimų įstatymo 17 str., 89 str. ir kt.)

Nepaisant privalomo techninės specifikacijos pobūdžio, raštu buvo kreiptasi į Statytoją, nurodant, kad tokio dydžio priestatui projektuoti parinkta vieta nėra tinkama dėl kelių priežasčių, kaip pvz. architektūrinio urbanistinio konteksto, labai riboto užstatymo ploto, socialiai nepatrauklios aplinkos ir t.t. Taip pat pateiktas situacijos maketas, siūlymai, kurioje sklypo dalyje būtų galima suprojektuoti Vaikų reabilitacijos korpusą kaip atskirą pastatą, sujungiant jį su esama Vaikų ligų klinika stikline galerija. Statytojas pateiktus siūlymus atmetė, motyvuodamas, jog Kauno klinikų plėtra yra suplanuota toli į ateitį ir visos sklypo galimos užstatymo vietos skirtos kito pobūdžio naujoms ligoninėms ar infrastruktūros objektams. Taip pat Statytojas nurodė, kad projektuojamas Vaikų reabilitacijos korpusas turi būti prijungtas prie esamos Vaikų ligų klinikos, turėti funkcinis ryšius su esamu pastatu ir registratūra. Todėl vienintelė galima priestato vieta buvo nurodyta sutarties priede „Techninė specifikacija“. Po vykusių diskusijų buvo susitarta, kad projektavimo užduotis bus peržiūrėta - naujas keturių aukštų priestatas savo per dideliu tūriu visiškai nederėtų ir disponuotų su esamais pastatais, įskaitant Vaikų ligų klinikos priestatą, kurį projektavo Pareiškėja, bei architektūrinio paminklu paskelbtą Kauno klinikų statinių komplekso nervų ir psichinių ligų klinikos pastatą (28033). Buvo nuspręsta projektuoti trijų aukštų Vaikų reabilitacijos priestatą su rūsiu ir daliniu techniniu aukštu (medicininės paskirties vent. agregatams įrengti).

Taigi, išanalizavus architektūrinį kontekstą ir vertinus pastatų stilistiką, prisiimtus sutartinius įsipareigojimus, Užsakovo pageidavimus, faktines galimybes ir kitas aplinkybes, buvo pasirinktas, Architektų vertinimu, tinkamas sprendimas ir projektuota atsižvelgiant į pastato paskirtį, jo reikšmę, reikiamus funkcionalumus, visuomenės poreikius ir eilę kitų aplinkybių. Čia svarbu akcentuoti, kad pagrindinis pastatas yra dar 1937 – 1939 metų statybos, kelis kartus projektuoti ir pristatyti skirtingos stilistikos priestatai.

Taip pat norime atkreipti dėmesį, kad mūsų suprojektuotas Vaikų reabilitacijos priestatas glaudžiasi prie Pareiškėjos suprojektuoto priestato galinio/kiemo fasado kampo, nekeičiant ir neardant esamų konstrukcijų, bei sujungtas nauja stikline galerija su esamos galerijos segmentu vidiniame kieme ligoninės funkciniam ryšiams užtikrinti. Visi kiti fasadai (tame tarpe pagrindinis su jėjimu) nebuvo liečiami.

Architektams nėra žinoma, kodėl keliamas klausimas dėl galimo jų nepriklausomumo ir/ar nešališkumo ir/ar nesąžiningumo.

Jei tai dėl bendradarbiavimo su Pareiškėja, tikslinga pažymėti, kad projekto vykdymo eigoje su Pareiškėja buvo susisiekiama telefonu. Skambino architektė Lina Šantaraitė apytiksliai 2020 m. balandžio mėnesį. Buvo papasakota apie minėtą sutartį su LSMU Kauno klinikomis, sunkumus, su kuriais susidurta rengiant projektinius pasiūlymus, taip pat, kad dedamos visos pastangos įtikinti

Statytoją, jog Vaikų reabilitacijos priestatą reikia projektuoti kitoje vietoje arba bent jau sumažinti programos apimtį. Taip pat užklausta, ar reikėtų atsiųsti projektinius pasiūlymus peržiūrai, kai jie bus baigti ir/ar suderinti su Kultūros paveldo departamentu prie Kultūros ministerijos (toliau – KPD). Įvertinus, kad nėra įmanoma tiksliai atsiminti prieš ketverius metus vykusį pokalbį, architektė Lina Šantaraitė nurodė, kad atsakymas buvo toks (citata nėra tiksliai):

„Darykite kaip jums gaunasi, mano peržiūra nieko neišspręs, nes Kauno klinikos vis tiek padarys kaip jiems reikia.“ Kitaip tariant, jokių pretenzijų ar nurodymų iš E. Balaišienės pusės nebuvo pareikšta. Bendravimas telefonu buvo malonus, todėl nebuvo pagrindo įtarti, kad ateityje gali kilti konfliktinės situacijos.

Siekdamas įrodyti šio pokalbio faktą UAB „Projektų rengimo centras“ kreipėsi į tuometinio įmonės mobilio ryšio operatoriaus „Bitė“ atstovą dėl skambučių išsklotinių užsakymo. Atsakymas buvo neigiamas – įmonė duomenis gali pateikti tik už 6 mėnesius atgal arba už 24 mėnesius su teismo kreipimusi; ilgiau saugoti duomenų įstatymai neįpareigoja. Taigi 4 metų senumo duomenų gauti neįmanoma.

Kita vertus, apie pokalbio turinį buvo informuoti kolegos ir Statytojo atstovas, vadovavęs projektui. Apie informaciją, gautą iš Pareiškėjos, buvo užsiminta susirašinėjime su Statytojo atstovais projektavimo klausimais. Citata iš el. laiško, siųsto 2020-04-29: „<...> Taip pat, bendravau su Vaikų ligų korpuso autore E. Balaišiene – sakė, minimos galerijos įsijungimą į senąjį pastatą (kuris paskelbtas architektūrinis paminklas) su KPD derino labai sunkiai. Manau, neverta iš naujo kliudyti šį klausimą.<...>“. Tai patvirtina, kad bendravimas su Pareiškėja tikrai vyko, tuo metu, žinoma, apie planuojamą Skundą nebuvo ir negalėjo būti žinoma.

Pastebėtina, kad Sutarties vykdymo aplinkybės nebuvo slapta informacija ir Pareiškėja turėjo visas galimybes (ne tik iš minėto skambučio) apie jas sužinoti: - viešasis pirkimas dėl priestato projektavimo bei sutarties su UAB „Projektų rengimas centras“ sudarymo faktas buvo skelbiami viešai; - Projektiniai pasiūlymai „Gydymo paskirties pastato (unik. nr. 1993-9010-1032), rekonstravimo, gydymo paskirties pastato (unik. nr. 1993-9010-1487) kapitalinio remonto ir tunelio (unik. nr. 1993- 9010-1854) kapitalinio remonto, Eivenių g. 2, Kaune, projektas“ buvo pristatyti visuomenei ir atliktos visos su tuo susijusios viešinimo procedūros. Viešas susirinkimas įvyko 2020-09-16. Proceso ir susirinkimo metu pasiūlymų ar pretenzijų nebuvo gauta.

Todėl Architektai neįžvelgia jokio nesąžiningumo ar šališkumo savo elgesyje. Proceso vyko maksimaliai skaidriai, viešai, laikantis teisės aktų reikalavimų. Pareiškėja turėjo galimybę savalaikiai išsakyti savo pasiūlymus bei pateikti prieštaravimus.

Atsižvelgdami į aukščiau išdėstytą informaciją Architektai akcentuoja, kad neturėjo ketinimų negerbti ar diskredituoti Pareiškėjos, Vaikų ligų klinikos priestato, suprojektuoto 2009 m. ar jo aplinkos. Projektavimo darbų pradžioje susisiekti su Pareiškėja, apie tai informuotas Statytojas. Vaikų reabilitacijos priestato projektiniai pasiūlymai buvo suderinti su reikalingomis institucijomis, tame tarpe KPD, atliktos Projektinių pasiūlymų viešinimo procedūros bei techninio projekto

pagrindu gautas statybą leidžiantis dokumentas. Projektuojant stengtasi maksimaliai patenkinti Statytojo bei pažeidžiamos visuomenės dalies – šeimų, auginančių vaikus su negalia, poreikius; nepakenkti anksčiau minėtų saugomų architektūros paminklų kultūrinėms vertybėms; minimaliai liestis prie esamų pastatų konstrukcijų.

IV. Atsakovų ir suinteresuoto asmens teiktų žodinių paaiškinimų esmė:

Buvo pažymėta, kad suinteresuotas asmuo kalbėjosi telefonu su Pareiškėja 2024 m. gegužės mėn., kurio metu šalys aptarė Pareiškėjos posėdžio metu įvardintas aplinkybes. Nurodė, kad tuomet turimomis žiniomis viena iš Atsakovių po šio pokalbio ir kreipėsi į Pareiškėją. Atsakovė ir Pareiškėja vėliau patvirtino apie tokį tarpusavio pokalbį posėdžio metu. Atsakovė papildomai nurodė, kad apskritai pirmą kartą kreipėsi į Pareiškėją dar 2020 m. balandžio mėn., kai buvo sudaryta po įvykusio viešojo pirkimo projektavimo rangos darbų sutartis, Atsakovė nurodė, kad pati Pareiškėja tuomet domėjosi, kaip galėtų pagelbėti su projektavimo darbais, abi apsikeitė profesionaliomis nuomonėmis, tačiau Pareiškėja galiausiai nurodė vienai iš Atsakovių, kad jos indėlis vis vien negalės padaryti galutinės įtakos ir Atsakovė supratusi, kad Pareiškėja tokiu būdu buvo tinkamai informuota apie visas reikšmingas aplinkybes nagrinėjamame kontekste. Kitas Atsakovas PET patikslino aplinkybes dėl vieningos architektūros principo ir priestatų traktavimo, pakomentavo dėl priestato ir pagrindinio pastato jungimo techninių detalių. Atsakovas akcentavo, kad jo žiniomis komunikacija buvo vykdoma tarp kitos Atsakovės, suinteresuoto asmens ir Pareiškėjos, ką taip pat patvirtina ir užsakovo raštas, kuriame nurodytos aplinkybės, kurių nebuvo žinoma, jeigu nebūtų įvykę pokalbiai tarp nurodytų šalių. Atsakovai patikslino, kad tiek Pareiškėjos suprojektuotas pastatas, tiek Atsakovų projektuotas priestatas yra vienu unikaliu numeriu bei turėtų būti traktuojamas kaip vientisas pastatas.

V. Aktualios profesinės etikos nuostatos

Etikos kodekso 2 principo „Įsipareigojimai visuomenės labui“ 2.1 p., 2.3 p. taikymo atvejai, kurie atitinkamai nurodo, kad: *„Visi architektūros paslaugų teikėjai privalo gerbti ir padėti išsaugoti bei puoselėti visuomenės, kuriai jie projektuoja pastatus, aplinką ir vertybių sistemą, gamos bei kultūros paveldą. Kurdami aukščiausios kokybės projektus, jie stengiasi ne tik nuosekliai gerinti aplinką, bet ir bendruomenės gyvenimo kokybę bei gyvenamąją teritoriją, ypač atsižvelgdami į efektyvų žaliavų naudojimą. Jis apima energijos taupymą, vandens konservavimą, atliekų ir išmetamojo anglies dioksido kiekio mažinimą pasaulio klimato kaitos kontekste, suvokiant savo darbo įtaką visiems tiems, kurie, tikėtina, naudosis jų darbo rezultatais arba jais gėrėsis.“*, *„Architektūros paslaugų teikėjai visuomet stengiasi vengti su jų profesiniais įsipareigojimais nesuderinamų situacijų arba situacijų, kurios galėtų paskleisti abejonių dėl jų nepriklausomumo, nešališkumo ar sąžiningumo.“*

VI. PET sprendimui reikšmingos aplinkybės

PET išnagrinėjo Pareiškėjos prašymą, susipažino su Pareiškėjos ir Atsakovų rašytiniais paaiškinimais, išklausė Pareiškėjo, Atsakovo ir Suinteresuoto žodinius paaiškinimus ir priimdama sprendimą rėmėsi šiomis aplinkybėmis:

- a) Atsakovai pateikė tam tikros informacijos dėl komunikacijos su Pareiškėja, kurios pastaroji nepaneigė;
- b) Pareiškėjos paaiškinimuose buvo tam tikrų prieštaravimų ir neatitikimų.

VII. PET sprendimo argumentai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymo 10 str., PET yra Rūmų organas, kuris nagrinėja Rūmų narių drausmės bylas dėl architektų profesinės veiklos etikos kodekso pažeidimų. Taigi, PET sprendžia Atsakovo, kaip atestuoto architekto, profesinės etikos laikymosi klausimus. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2008-01-07 nutarime yra pažymėjęs, kad įstatymų leidėjas pagal Konstituciją turi įgaliojimus įstatymu nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kad asmenys, besiverčiantys tam tikra valstybės kontroliuojama profesija, *ex lege* priklausytų tam tikrai asociacijai, užtikrinančiai šios profesijos savivaldą, *inter alia* vienodus profesinės etikos standartus ir jų laikymosi priežiūrą. Būtent tokie įgaliojimai yra suteikti Rūmams, kuriuose profesinės etikos ir jų laikymosi priežiūros funkcijos Architektų rūmų įstatymu yra pavestos PET. Taigi PET, vertindama skundžiamo architekto elgesio atitikimą Kodekso nuostatomis vadovaujasi ne tik teisės aktais ir teisės doktrina: profesinės etikos laikymasis reiškia ne tik teisės, bet ir vienodų profesinės etikos standartų, laikymąsi. PET, veikdama savo kompetencijos ribose, vertina Atsakovų elgesio atitikimą Kodekso nuostatomis (profesinės etikos standartų laikymąsi), kurios be visa ko įpareigoja architektą vykdant profesinę veiklą ne tik laikytis teisės aktų, bet elgtis sąžiningai, taip pat ne tik formaliai, ypač atsižvelgiant į jų esmę, laikantis teisės aktų, įvertinant savo profesinės veiklos poveikį.

Pagal Pareiškėjo prašyme nurodytą Etikos kodekso 2 principo preambulę, turinį ir esmę yra nurodyta, jog: *„Visi architektūros paslaugų teikėjai visuomenės labui privalo griežtai laikytis jų profesinę veiklą, darbą ir paslaugas, už kurias jie yra atsakingi, reglamentuojančių įstatymų dvasios ir raidės, įvertinti savo profesinės veiklos poveikį visuomenei ir aplinkai atliekant šį darbą ir teikiant šias paslaugas“*, toliau sutinkamai su Etikos kodekso 2 principo „Įsipareigojimai visuomenės labui“ 2.1 p. numatytu taikymo atveju, kuris konkrečiai reglamentuoja, jog: *„Visi architektūros paslaugų teikėjai privalo gerbti ir padėti išsaugoti bei puoselėti visuomenės, kuriai jie projektuoja pastatus, aplinką ir vertybių sistemą, gamos bei kultūros paveldą. Kurdami aukščiausios kokybės projektus, jie stengiasi ne tik nuosekliai gerinti aplinką, bet ir bendruomenės gyvenimo kokybę bei gyvenamąją teritoriją, ypač atsižvelgdami į efektyvų žaliavų naudojimą. Jis apima energijos taupymą, vandens konservavimą, atliekų ir išmetamojo anglies dioksido kiekio mažinimą pasaulio klimato kaitos kontekste, suvokiant savo darbo įtaką visiems tiems, kurie, tikėtina, naudosis jų darbo rezultatais arba jais gėrėsis“*, PET atsižvelgdama į nustatytų faktinių aplinkybių visumą nagrinėjamu konkrečiu atveju, o ypač į tą, kad Atsakovai pateikė tam tikrų argumentų posėdžio metu bei rašytinės informacijos dėl komunikacijos su Pareiškėja, PET remdamasi įrodymų vertinimo tikėtino taisykle, kurios esmę sudaro laisvo įrodymų vertinimo principas, kuris suteikia didesnę įrodomąją galią tam įrodymui, kuris suponuoja didesnę vieno ar kito fakto buvimo ar nebuvimo tikimybę, taip pat PET atsižvelgdama į tikimybių pusiausvyros principą, kuris aiškintinas, kai tam tikros abejonės dėl fakto buvimo išlieka, tačiau esančių įrodymų visuma leidžia manyti esant labiau tikėtina atitinkamą faktą buvus, nei jo nebuvus, taip pat pagal vidinį PET įsitikinimą, grindžiamą visapusišku ir objektyviu visų reikšmingų bylos aplinkybių išnagrinėjimu, papildomai remdamasi PET nuostatų 3 p. įtvirtintais teisingumo, objektyvumo, nešališkumo, išsamaus ir visapusiško aplinkybių

išnagrinėjimo principais, vertina, kad Atsakovų veiksmuose nėra minėto Etikos kodekso 2 principo 2.1 taikymo atvejo pažeidimo sudėties, todėl Atsakovų etikos pažeidimas nėra nustatytas.

Toliau sutinkamai su Etikos kodekso priežiūra 2 principo „Įsipareigojimai visuomenės labui“ 2.3 p. numatytu taikymo atveju, kuris reglamentuoja sekančiai, jog: „*Architektūros paslaugų teikėjai visuomet stengiasi vengti su jų profesiniais įsipareigojimais nesuderinamų situacijų arba situacijų, kurios galėtų paskleisti abejonių dėl jų nepriklausomumo, nešališkumo ar sąžiningumo*“, PET atsižvelgdama į nustatytų faktinių aplinkybių visumą nagrinėjamu konkrečiu atveju, taip pat remdamasi įrodymų vertinimo tikėtimumo taisykle, kurios esmę sudaro laisvo įrodymų vertinimo principas, PET atsižvelgdama į tikimybių pusiausvyros principą pagal vidinį PET įsitikinimą, grindžiamą visapusišku ir objektyviu visų reikšmingų bylos aplinkybių išnagrinėjimu ir remdamasi PET nuostatų 3 p. įtvirtintais teisingumo, objektyvumo, nešališkumo, išsamaus ir visapusiško aplinkybių išnagrinėjimo principais, vertina, kad Atsakovų veiksmuose nėra ir kito minėto Etikos kodekso 2 principo 2.3 taikymo atvejo pažeidimo sudėties, todėl Atsakovų etikos pažeidimas nėra nustatytas.

Pareiškėja savo žodiniiais paaiškinimais išdėstė ir daugiau informacijos, tačiau PET vertinimu jie nėra esminiai sprendžiant šią situaciją ir niekaip nekeičia šiame sprendime padarytų išvadų, todėl PET jų detaliau nenagrinėjo.

VIII. Nutarta:

- Etikos kodekso 2 principo („*Įsipareigojimai visuomenės labui*“) 2.1 taikymo atvejo („*Visi architektūros paslaugų teikėjai privalo gerbti ir padėti išsaugoti bei puoselėti visuomenės, kuriai jie projektuoja pastatus, aplinką ir vertybių sistemą, gamos bei kultūros paveldą. Kurdami aukščiausios kokybės projektus, jie stengiasi ne tik nuosekliai gerinti aplinką, bet ir bendruomenės gyvenimo kokybę bei gyvenamąją teritoriją, ypač atsižvelgdami į efektyvų žaliavų naudojimą. Jis apima energijos taupymą, vandens konservavimą, atliekų ir išmetamojo anglies dioksido kiekio mažinimą pasaulio klimato kaitos kontekste, suvokiant savo darbo įtaką visiems tiems, kurie, tikėtina, naudosis jų darbo rezultatais arba jais gėrėsis*“) **architektai Atsakovai nepažeidė (vienbalsiai);**
- Etikos kodekso 2 principo („*Įsipareigojimai visuomenės labui*“) 2.3 taikymo atvejo („*Architektūros paslaugų teikėjai visuomet stengiasi vengti su jų profesiniais įsipareigojimais nesuderinamų situacijų arba situacijų, kurios galėtų paskleisti abejonių dėl jų nepriklausomumo, nešališkumo ar sąžiningumo*“) **architektai Atsakovai nepažeidė (vienbalsiai).**

PET pirmininkas Darius Juškevičius